

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένα καμάρι για τη λεβεντιά γεννιέται μέσα στην καρδιά, καθώς ο άντρας περπατά και φέρνει μαζί του τη δύναμη και τη χαρά της ζωής. Ένα καμάρι στη γυναίκα που τον κοιτάζει, γιατί κι αυτός ο ίδιος είναι καμαρωτός, στητός και δυνατός. Η γυναίκα είναι η μάνα, η αδελφή, η κόρη, η σύντροφός του. Είναι μια γυναίκα, και θωρεί έναν άντρα. Τον θωρεί και καμαρώνει σαν να ήταν γέννημα δικό της, σύντροφος δικός της, πατέρας δικός της. Κι είναι ο άντρας όλ' αυτά, είναι η δύναμη που έπλασε τη γυναίκα και που πλάστηκε από αυτήν.

*Τι είναι αυτό που δίνει στον άντρα την καμαρωτή θωριά;
Και τι είναι αυτό που σπρώχνει τη γυναίκα να καμαρώνει για*

του άντρα; Μια δύναμη ξεπετάγεται μέσα από το αρσενικό κορμί, από το αυτρικό του είναι. Κι είναι αυτή η δύναμη το πρωταρχικό γνώρισμά του, το κυριότερό του ιδίωμα. Μικρό ακόμα παιδί, υψώνει τη γροθιά του και παλεύει για να εκφράσει τη δύναμή του. Έφηβος αργότερα, ρίχνει το βλέμμα του με δύναμη πάνω σε μια κοπέλα, για να την κατακτήσει. Στη ζωή του ολόκληρη, τη δύναμη ασκεί και μ' αυτήν πορεύεται για να νικήσει, να κερδίσει την απόλαυση, την ευτυχία, τη χαρά.

Βλέπει η γυναίκα τούτη τη δύναμη και σαγηνεύεται, πάει κοντά του για να τη γευτεί κι αυτή, να πάρει τη δική του γεύση, τη δική του ορμή. Βλέπει ο άντρας την ανάγκη της γυναίκας και χαίρεται με το παιχνίδι που αρχίζει ανάμεσά τους. Χαίρεται και γλεντάει τη δύναμή του, καθώς κι αυτός αποζητά τη γλύκα της γυναίκας, τη δική της αγκαλιά και τη δική της τρυφεράδα.

Κι αρχίζει η ζωή με τα σκαμπανεβάσματά της, να πλέκει το νήμα ανάμεσα στους δυο, ανάμεσα σ' όλους τους άντρες και σ' όλες τις γυναίκες. Είναι ένα νήμα πολύ γερό, γιατί τα χρόνια και οι αιώνες δεν μπόρεσαν να το διαλύσουν, όσο κι αν το άλλαξαν λιγάκι και του 'δωσαν άλλη μορφή. Σαν το στημόνι και το υφάδι, οι δυο τούτες μορφές πλέκουν το πέπλο της ζωής και το απλώνουν μέσα στους ατέλειωτους χρόνους της αιωνιότητας.

Ποιος είναι αυτός που περπατά καμαρωτός; Που τρίζουν οι πέτρες κάτω από τα βήματά του; Ποιος είναι αυτός που κρατά το κεφάλι ψηλά, που υψώνει το χέρι και τον τόνο της

φωνής; Ποιος είναι και γιατί έχει έτσι πλαστεί; Είναι ο άντρας που σ' όλες του τις εκφράσεις αυτό επιζητά να κάνει. Ζητά να φανεί, να προβληθεί, ν' ακουστεί. Λες και η έμφυτή του δύναμη δεν τον αφήνει ποτέ να καταλαγιάσει κι ορθώνει το είναι του, για να το δείξει στους άλλους, και για να το δει κι ο ίδιος με τα μάτια του και όλες του τις αισθήσεις. Είναι ο άντρας, ο Δίας με τους κεραυνούς!

Αυτό κάνει πάντοτε, όπου και όπως μπορεί. Μικρός ή μεγάλος, ψηλός ή κοντός, ωραίος ή άσχημος, ο άντρας πρέπει να δείξει ότι είναι άντρας, ότι είναι ο εαυτός του και όλοι πρέπει να τον ιδούν. Αν, για κάποιους λόγους ειδικούς, ο άντρας δε δείξει την οντότητά του, τότε αρχίζουν τα προβλήματα, αρχίζει η μιζέρια και η δυσκολία.

Δεν είναι όμως κάτι το ξεχωριστό τούτη η αντίκρια, ανθρώπινη ορμή. Ούτε είναι γνώρισμα του ανθρώπου το καμάρι και η δύναμη του αρσενικού. Το πέταγμα του αητού, το βάδισμα του πετεινού, ο βρυχηθμός του λιονταριού την ίδια δύναμη εκφράζουν. Σ' όλα τα ζώα και σ' όλα τα πουλιά, τ' αρσενικό δείχνει τη φύση του και την προβάλλει, για να τη δει το θηλυκό και να πάει κοντά του. Αυτός είναι ο τρόπος που πλάστηκε κι ο τρόπος που επιβιώνει. Αυτό είναι, που αναζητά στον άντρα η γυναίκα και χαίρεται όταν το βρει και πάνω του ακουμπήσει. Αυτό είναι, που θαυμάζει η μάνα στο γιο της και τον παινεύει για την παλληκαριά του, που «σαϊτεύει τα πουλιά και τα όμορφα κορίτσια».

Έχει η φύση τους λόγους της για τη μορφή που έδωσε στον άντρα. Η κοινωνία δεν αρνήθηκε την έμφυτη τούτη φύση του

αρσενικού, αλλά αντίθετα την ασπάσθηκε και μάλιστα συχνά την ευθάρρυνε πέρα από τα φυσικά της όρια. Γιατί ήταν μια κοινωνία αντρική και προφύλαγε τον άντρα. Του 'δωσε τροφή για την ανάγκη του και τον ώθησε να την εκφράσει. Έτσι φύση και κοινωνία έκτισαν ανθρώπους πρότυπα, άντρες είδωλα μιας δύναμης χωρίς φραγμούς. Η φύση έπλασε και η κοινωνία έθρεψε το εγώ του άντρα. Κι έτσι το θαύμα της δημιουργίας κάπου παραμορφώθηκε κι ο άντρας έχασε τα μέτρα και τα σταθμά της ύπαρξής του.

Αιώνες πέρασαν μέσα σ' ένα κύμα παραποίησης της αλήθειας, σ' ένα ρεύμα αλλοίωσης μέσα στις υπερβολές. Ο βρυχηθμός του αρσενικού έχασε την τονική του, το πέταγμά του τον έριξε κάποτε πέρα από τα όρια της δύναμής του. Γιατί ο νους ο ανθρώπινος είναι αχαλίνωτος κι όταν ξεκινησει ένα παιχνίδι νοητικό, ποτέ δε σταματάει. Όσοπου έρχεται ξανά η ίδια η φύση και του δείχνει τα λάθη του και τον οδηγεί πια, μέσα από οδυνηρά μονοπάτια, στη σωστή δική του εκδήλωση, στο δικό του εαυτό.

Βρίσκεται σήμερα, τούτη την ώρα και τη στιγμή, η αντρική παρουσία σε μια πολύ μεγάλη κρίση. Μιλάμε για τις γυναίκες, για τη μάχη που δίνουν για την απελευθέρωσή τους, για τις προσπάθειες που κάνουν να βρουν τον εαυτό τους. Και ξεχνάμε κάπως τους άντρες της σημερινής εποχής. Αυτοί μοιάζουν λίγο εγκαταλελειμμένοι και μπερδεμένοι μέσα στα νέα ρεύματα που αναταράσσουν τα νερά. Ναι, σίγουρα, η γυναίκα παλεύει, και πολύ καλά κάνει, για να φτιάξει μια νέα κοινωνία για το φύλο της, αλλά ο άντρας τι πρέπει να κάνει

στην περίοδο αυτή; Να υψώσει και πάλι τη δύναμή του και να διαιωνίσει τον τρόπο ζωής του παρελθόντος; Ή να αφεθεί στο νέο ρεύμα της ορμής, που φέρνουν οι γυναίκες, που φέρνει η ίδια η δική του νέα ανθρωπιά;

Αν λέμε ότι η γυναίκα βρίσκεται σ' ένα μεταίχμιο της ζωής της, όπως αναφέρεται στο βιβλίο «ο ρόλος της γυναίκας στη σημερινή κοινωνία», άλλο τόσο πρέπει να δούμε ότι και ο άντρας βρίσκεται σ' ένα παρόμοιο κρίσιμο σημείο. Η γυναίκα παλεύει για να αναδυθεί. Ο άντρας παλεύει, έστω και αν δεν το γνωρίζει για να δεχτεί την ανάδυση της γυναίκας, αλλά χωρίς ο ίδιος να καταποντισθεί. Ο άντρας μαθαίνει σήμερα να συνυπάρχει με τη γυναίκα, να εξομοιώνεται μαζί της, αλλά να διατηρεί τη δική του υπόσταση, τη δική του δύναμη.

Ο άντρας δεν πρέπει να χάσει τη φύση του, για να βρει η γυναίκα τη δικιά της. Γιατί και αν ακόμα γινόταν κάποτε αυτό, η γυναίκα δε θα μπορούσε να είναι γυναίκα, όταν δεν θα είχε δίπλα της αληθινούς αρσενικούς. Ο άντρας πρέπει να παραμένει άντρας.

Δεν τίθεται θέμα ανάδυσης ενός εξωτερικού εγώ, αρρωστημένου στη δική του περίπτωση, αλλά μόνο θέμα βελτίωσης και εξέλιξης της βασικής του μορφής. Ο άντρας είναι πλασμένος για να εκφράζει τη δύναμη, τη σιγουριά, την προσασία. Αυτό πρέπει να κάνει για να είναι σε μια απλή, φυσιολογική ροή. Το μόνο που πρέπει να προσεχθεί είναι ο τρόπος της έκφρασής του, ο τρόπος της εκδήλωσης της δύναμης αυτής.

Αν ο άντρας δεν είχε νου, τότε απλά θ' ακολουθούσε τα ένστικτά του και δε θα δημιουργούταν κανένα πρόβλημα. Αν πάλι είχε ένα τεράστιο νοητικό, θα μπορούσε να ξεπεράσει τις δυσκολίες της ζωής. Αλλά δεν είναι ούτε άνους ούτε υπερδιάνοια. Είναι ένα απλό ανθρώπινο ον, με αρκετό μυαλό για να τα βγάζει πέρα ορισμένες φορές, αλλά και να περιπλέκεται τις υπόλοιπες. Έτσι καλείται με το νου που διαθέτει, με τη φυσική του διάπλαση, με τα ένστικτα και τις ανάγκες του, να δομήσει σήμερα τον καινούργιο άντρα, τον άντρα της εποχής, όχι τόσο εξωτερικά, αλλά σαν πνευματικό ον, που είναι.

Ποιος είναι όμως ο άντρας που η σημερινή κοινωνία χρειάζεται, και πώς μπορεί να αναφανεί μέσα από τα φρούρια του παρελθόντος; Φρούρια αλλά και ερείπια ταυτόχρονα, γιατί συχνά, πολύ συχνά είχαν κτισθεί πάνω σε σαθρά εδάφη. Δε θα ήταν δυνατό να οραματισθούμε έναν τέτοιον άντρα, αν προηγούμενα δεν τον βλέπαμε πιο σφαιρικά. Αν δεν ερευνούσαμε δηλαδή το ιστορικό του παρελθόν και τις διάφορες εκδηλώσεις του, σαν μέλος μιας ανθρωπότητας, που επί αιώνες κρατά τα ινιά της στα χέρια του.

Αν τέλος δεν τον βλέπαμε σε συνάρτηση με τη γυναίκα, με τη φύση, τη δουλειά και την οικογένειά του, όπως κάναμε και στο βιβλίο για τη γυναίκα. Γιατί, σαν ανθρώπινο ον, είναι κι ο άντρας πρωταρχικό μέλος της ανθρωπότητας, μέλος της μικτής αυτής κοινωνίας. Είναι πρώτα άνθρωπος και μετά άντρας. Έτσι κάθε μελέτη γύρω από τον άντρα έχει σαν βάση τον άνθρωπο με όλες τις ανθρώπινες ιδιότητες και δυνατότητές του, ιδιαιοποιημένες φυσικά από το αντρικό στοιχείο.

Στα επόμενα κεφάλαια θα γίνει μια προσπάθεια να αναφανεί η κατάσταση όπως ήταν και όπως είναι σήμερα. Επίσης θα γίνουν ορισμένες αναλύσεις για τους στόχους που θα έπρεπε να βάλει ο άντρας και να αρχίσει να τους εκτελεί άμεσα, αν θέλει να φέρει σύντομα μια ισορροπία στις ανακατατάξεις της κοινωνίας. Γιατί οι ανακατατάξεις γίνονται ούτως ή άλλως και τις κάνουν τόσο οι γυναίκες όσο και οι ίδιοι οι άντρες.

Οι γυναίκες, γιατί ωρίμασαν πια τόσο, ώστε να μην ανέχονται τις προηγούμενες βιοτικές συνθήκες. Οι άντρες, γιατί άρχισαν να καταλαβαίνουν ότι κάποιο λάθος είχαν κάνει, που τους στέρησε από πολλά θετικά στοιχεία της ζωής. Έτσι καλόν είναι μέσα σ' έναν αναβρασμό κοινωνικό, να ξέρει ο καθένας τι θέλει, τι θα πρέπει να θέλει και πώς μπορεί να το αποκτήσει.

Η προσπάθεια για τη δόμηση μιας σωστότερης κοινωνίας, πρέπει να γίνεται ισόποσα και από τα δυο σκέλη της. Και από τις γυναίκες και από τους άντρες. Πρέπει να γίνεται, όποτε είναι δυνατό, κυρίως σε συνεργασία και όχι μεμονωμένα και σε χωριστές ομάδες. Γιατί η συνεργασία αυτή θα αποτρέψει πιθανές παρεκτροπές από τον αρχικό στόχο, που αν και πολύ σωστός, μπορεί να ανατραπεί στην πορεία και την αντιμετώπιση των πρώτων δυσκολιών.

Ο καθένας έχει κοιτάξει μέχρι σήμερα πολύ τον εαυτό του, το φύλο του, το πρόβλημά του. Καιρός είναι να αλληλοκοιταχτούμε τώρα πια, άντρες και γυναίκες, και να δούμε ποιο είναι το καλό και των δυο μας. Ποιο είναι το καλό του

ΑΝΔΡΑΣ: Η ΘΕΣΗ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

συνόλου, των παιδιών μας και των γενεών που θα μας ακολουθήσουν σύντομα.